

საბრუნო

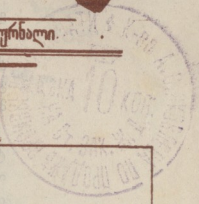

№ 16

—საღამური

ყოველკვირეული იუზორ. ქუთაისი.

ქრისტე აღსდგა!

წიწილა. (გვიანათ) შეიძლება გამოხვლა? საზღვრო წესები მოხსნეს?

ლოცოფხაფია ს. ბიხოვისა.

მ ი ლ ო ც ვ ა .

(სადაგაშაო)

აღდგომა დღეა, მშობილია!
წითლად შეღებე მანდილი,
დღეს გისრულდება, დედილო,
შენი დიდი ხნის წადილი!

შენი ძე ბნელეთს ებარა,
ბაგებზე საცოწადები,
საშინლად იტანჯებოდა,
ეგრეთვე გულის ნადები.

დღეს კი... წყვილიდი ვაიბნა,
ქრისტე რომ აღსდგა მკვდრეთითა:
გული ვაგვო სატანას
მისგან წასროლი მუხიანა.

ჩაიქვენ ბჟენი ბნელეთის...
ტახტზე აბრძანდა უფალი!..
იხარე, დედავ, შენი ძე
დღეს მოვა თავისუფალი!

ქრისტე რომ აღსდგა მკვდრეთითა,
ეს ცისგან ნადსტურია...
შენი ძეც შენსკენ ისწრაფვის:
მას შენი ნახვა სწურობა.

მოგვივა გამარჯვებული...
წითლად შეღებე მანდილი,
კვლავ აფუსუსდი კრახისთან
და გამზადე სადილი:

დღეს შეილი დაგიბრუნდება,
აქამდის ბნელეთს მდებარე,
გეტყვის: „დედიკოს ვახ ავარე!..
გულთა, სიკოცხლით ვაზნებარე.

წითლად დაძლებე კერატები,
წითლად შეღებე მანდილი;
დღეს აგიბდება, დედილო,
შენი დიდიხნის წადილი!..

6. ზომილეთელი.

ეშმაკის ინტერვიუ.

„აღლატის“ გამარებთან.

— ქრისტე აღსდგა! ქრისტე აღსდგა! სახე ვაბ-
რწყინებული გუგუნებდა საბა ბერი, თითქო არც კი
შეუტყვიო, თუ რა დღე დაიყენეს მის ქალბატონს
ქართველმა ლიტერატორებმა...ო! მეერთობ დარც-
ხვენილი, ყურებამდგე სახე გაწითლებული შევეუერ-
თლი მათ შეკრებულვებს.

— რა მოგვიტანეთ ახალი ბ-ნი მიწეოლო? შე-
მკითხა ზეინამი, რომლისთვისაც იქ ისევ თამარი
დაურქვევიათ.

— ვერაფერი სასიამოვნო, დედოფალი.

— როგორ, გამატყუნეს დედოფალი? აღუღვე-
ბულის ხმით შემკითხა ოთარი.

— დახ. დიდებულთ თავადო, დაწინაურებულთ ი-
ნეს.

— მათ დაპყრობით გარბომა ცნობად კითხილი-
სა და ბოროტისა მშვიდათ წარმოთქვა სალონსა.

— ნუ გაუმტყუნებთ, სახიერო მამაო! ჩვენი სა-
ზოგადოება მეტის მეტად დაშინებულ-დაწინაობილია,
რას შევა თითონაც არ იცის.

— არა, შეილი, ღმერთი მრავალ მოწყალეა,
ყველაფერს შეუნდობს, ნუ გეშინიათ!

— რამ დაფარა ხო, ვანა თათრები კიდევ ეშუქ-
რებიან? ჩაერია ლაპარაკში დოთო.

— არა ბ-ნი, გადაგვარებისა ეშინიათ. თეატ-
რის კულტურაში ასე ლაპარაკობდნენ. თუ არ ვამ-
ტყუნდა დედოფალი, შეიძლება თანამედროვე ზეინამ
ქვეინამებმა მიბაძონ მას და თათრის ხანებს ან რუ-
სის გენერლებს საყვარლბად დაუსტყნონ!

ამ მოსაზრებამ საერთო და ხანგრძლივი სიცილი
გამოიწვია. თეატრში ყოფნის დროს არც კი მეგო
ნა თუ მართლა ამდენათ სასაცილო იყო.

— ნუ თუ ასე მიმაძღვლებით ცხოვრობს თქვენი
საზოგადოება? შემკითხა დედოფალი.

— რასაკვირველია მიმაძღვობთ; ითუნდ, ეს
«გასამართლებაც» რუსეთიდან გადმოიღეს და ახლა
ყველგან მოიხამო ჩვენს ვარდა.

— კარგი, მაშტყუნებენ, მაგრამ რაში მდებენ
ბრალსა? ნუ თუ ამაზე არავის ხმა არ ამოუღია?
მე ჩამეცინა.

— როგორ თუ არ ამოუღია! ჯერ იოს. მკე-
ვარიანმა თუ კი რამ მაგარი სიტყვა იყო, ყველა-
ფერი გამოძებნა და ბოლოს ეახტებოდა არა თუ მაგა-
რი, ალარც რბილი დასტოვა. ვრცელზე უფრცელსაფ
შეცხა იმ სულისკვეთებას, რომელი სულისკვეთე-
ბაც, რომ ჩაქსოვილია ხალხის სულისკვეთების...
— კი მაგრამ დანაშაული რაშიაო?

— იმაში, რომ 20 წელიწადი იცადეთ და არ
განათავისუფლეთ ქვეყანა სულეიმან ხანისაგან.

— რეგენები! ჩაილაპარაკა ანანამ

— თუ ეგრე ადვილია ხალხის განთავისუფლება,
მაშ... დაიწყო ორბელიანმა, მაგრამ ბესოს რალაც
უნურჩულია და გააწყვეტია.

— რატომოთ ვითომ? შევლაპარაკა ის ბესოს
ჩემ ვასიგონათ.

— რატომ და მათში სამხედრო წესებია, ასეთ
საქმეზე ლაპარაკი არ შეიძლება, სამსახურში ვინა
ვაუღებენ და გამოიცილებენ.

— კარგი თქვენმა მშემ! ჩვენ ბრძოლის დაგ-
ვიანებას გვიკოტუნებენ და თითონ კი ლაპარაკისც
ეშინიანთ...

— გაუშე ერთი, დაანებე თავი, ცოდონი არი-
ან, კვალად გააწყვეტინა ბესომ.

— დამცველებმა აღორაფერი თქვეს! აკი იმათ
ქებით ყურები გამოგვიქედნეთ? დაიწყო ოთარმა.

— სოქვეს კი არა მეტიცა ქნეს. როცა კიტა აბაშოძე ცხენის ფეხ-ქვეშ გაქვლეტილ ბავშვის წვილისა სწერდა, თეატრში თითქმის აღარავინ არ იკინოდა. არისტოიდი კი მოიშველია სოკრატის, მაგრამ აღარაფერმა უშველია რაიცა შეეხება რობაქიძეს, მან კითხვა ფილოსოფიის დარგში გადართან და აქედან შეიღვა გაიზნულ მიზნის მიღწევას. დაახასიათა თქვენი წარმავალი მე და წარუვლინე მე, ავტარ-ჩამოგაჯარათ ყველა საფეხებურები კიბისა, მაგრამ არც ამან უშველია ნაჟურ მსახულთა შეგნებას.

- საზოგადოება როგორ შეგება ამ მსჯავრს?
- ტაშით.
- დამკვეთების სტყევას?
- ტაშით.
- ოთარ ბეგის სიტყვას?
- ტაშით
- სჩანს ხელი ჰქავეჩიათ. იპურა ბესომ.
- ჩვენც დავგაჯავს. არა? შემეკითხენ ანანია და საბა ბერი.
- პირიქით, თქვენ დიდი ქება-დიდება შეგასხეს.
- თუ კი ჩვენი სჯერათ, მაშ ჩვენს მსჯავრს რატომ არ მოქციეს ყურადღება? ჩვენ ხომ დავსდევით მსჯავრი თამარისა და ოთარის მოქმედებას!
- ოთარმა იქ თითონ წარმოსთქვა სიტყვა და თუ გამტყუნეს ეს მიიყვება ბოლია.
- წარმოსთქვა კი არა, წაიკითხა, ჩაერია კვლად ბესო

- თუ მართალი გსურთ არც წაუკითხავს, არამედ წაილულულა.
- რა გუყობ, ნუ გაუმტყუნებთ, სიმთვრალეის არ შეიქმნებოდა, დასძინა საბაშ: — ქართუელს მიდრეკილება აქვს ლენინსადმი, ის ქრისტეს სისხლია.
- ოთარის გასამართლებასაც პოლიტიკური მნიშვნელობა ჰქონდა? შემეკითხა სეშმათი.
- რა თქმა უნდა! „ლიტერატორები“ ცდილობდნენ თანამედროვე ოთარ-ბეგების სასაცილოთ ადგენას, ანუ „თავში ჩაყვრა“ და...
- თითონ კი გახდეს სასაცილონი? გამაწყვეტინა ბესომ.

- სამაგიეროთ, როგორც ვაგივე საქმეს მალე გამოავაგრებენ.
- როგორ?
- როგორ და ამ ვადწყვეტოლებას განსაჩივრებას უბირებენ უმაღლეს სამსჯავროში.
- ბნო, უმჯობესი იქნება სრულიად დავგანებონ თავი, ჩვენ მაგათი არც ქება გვინდა და არც ძაგება.
- რა თქმა უნდა კარგი იქნება, მაგრამ ვის შეუძლია ეს ჩვეულება მოსწონს!? არა მგონია ჭდას-თმონ.

- ვგ უმაღლესი სამსჯავრო რომელიმეა...
- ქუთაისის საზოგადოება გახსნათ... შექმნილი დამკვეთების შენგავალი შრეულია. ცხადია იქ ხალხი სხვაფრთვ შეზენდეს ამ საქმეს და თფილისელ ლიტერატორთა განაჩენს დაარღვევა. ამის შესახებ კიდევაც დასწერა ბნმა რომაქიძემ სასაცილო ქალადი. ალბათ ახლო მომავალში მოხდება ეს განსჯაც და ვეცდები ისიც გაცნობოთ.
- ამ სიტყვებთან ერთად გამოვეშვიდობე ყველას და დავეშვი დედა მიწისაცენ.
- ნუ დავგივწყობთ! მომაძახეს ზევიდან, მაგრამ ასე ხომ ყველგან იციან, სადაც კი სტუმრათ ფეხი მივიცულება?

გშმაკი.

ღღეს აღღგომაა!..

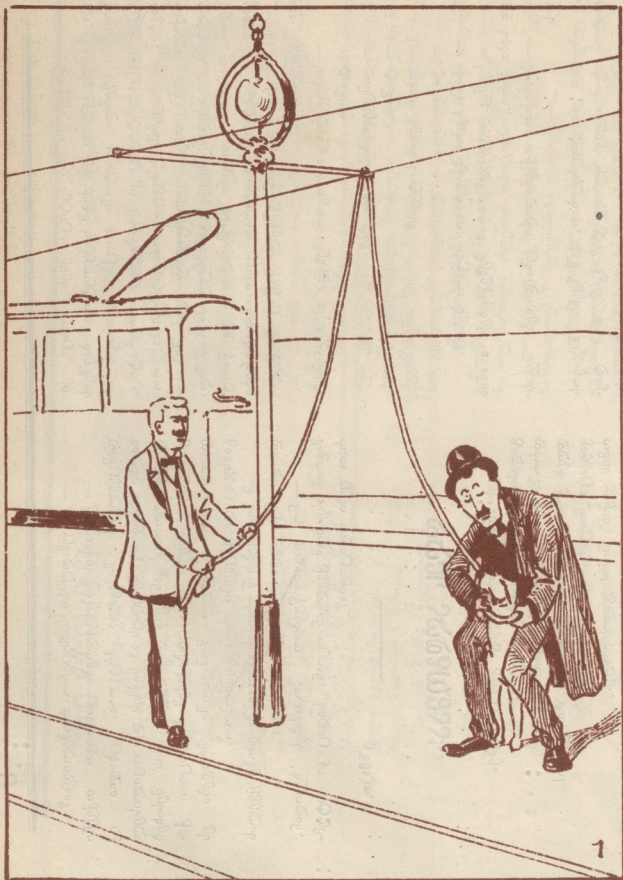
ღღეს აღღგომაა!.. კმუწია გასტურორენე, გადაპირმწვანდი ნასისხლო ველო! ღღოშა აღმართე მშენერეგრების!.. ღღეს ქრისტე აღღვა, ცრულთა მთოველო!.. ვაყვკათ მოუხზე, ფრთები აახხო, ომის ყიყინა შორს გადისროლე... მეც აღმადგინე, შენი კვენსა მე, გული დამიწვი და ამითართოლე!..

ღღეს აღღგომაა! სატრფოვ, მო, ყელი!.. მკერდი მოაქვედ ჩემს გულს მთრთოლოვარეს!.. ნუ, ნუ ყოყმანობ!.. არ მოტყუედები... ერთად შევსცინოთ მიწას და, მთვარეს!.. უძლეველით გამზღის შენს გვერდით ყოფნა, სალკლდეთ მეტკევა ნება და ღონე... მაშ—ქრისტე აღღვა!.. ქეშპარიტაღტოკო პასუხათ მომე და მომეკონე!..

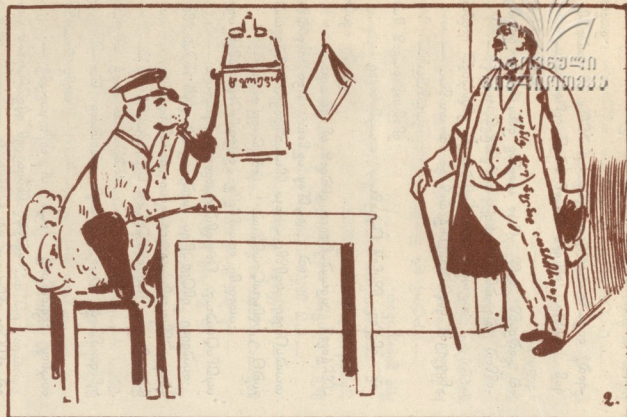
ღღეს აღღგომაა!.. მონობის ბორკილს გასმტვერებელთა დაველოთ ხელი, შეგზანზაროთ ტახტი მონობის, მუქით მოფერიოთ საყანი ბნელი... ერთგული მოუხმით, გულშო ჩავეყრათ, აზრით და გრძნობით ერთად შედუღდეთ... ღღეს აღღგომაა! ჩვენც აღღდეთ ძმებო! რთად ვიბრძოლოთ და ერთად ვქუხეთ!..

გ. ზალაქიაშვილი.

ეჭო აყსახლოთ სამთვარულეში მოხდა ზოთოქ-მოქმედება: ჩამოახხვეს ძაღლი.

ეს ამბავი შეიცვებ მოხსენება ლოკოტილო ძაღლს. ის მშენებე ყოყოვონ შიგახა.

პოლიციოლო ძაღლი საძებათ ეუფაჩთა. მის რანაბეზე ბაღლი ფხახებთა!

საეშმაგო მისალოცები.

ახირებული ზნე კია
 ეგ სააღდგომო მილოცვა!!
 რაჟენა, ვერ ვბოვე იქნება...
 ვერც რიფშია, ვეღარც კილოცა...
 იქნებ დაგხარჯე სიტყვები
 სატირალ-სასაცილოცა,
 ეროვნულ მუზეუმშიგან
 ვეღარ შევინიშნე სკოლა,
 ვერცარა ზუბრთა, ტყიურთა,
 პატრიკეული „რილოცა“,
 ვერც სულიერნი მოძღვარნი.
 ეშმაკის სასაღილოცა,
 ვერც ჯამუშუ პრაოვკატორნი
 ხოლერით სასიკვდილოცა...
 თქვენ კი იძახით დაგსწერო
 მე სააღდგომო მილოცვა,
 რაჟენა, ხომ გესმათ ნათქვამი?
 არ შემოძლია იქნებ, ვა!

მაშ კარგი, რაკი ასეა
 სხვა არა მრჩება საშველი,
 გთხოვთ რიგ-რიგობით გვიბოძოთ
 თქვენი ძვირფასი სახელი.

ქართული თეატრი.

ქართულსა თეატრს ამბობენ
 სასახლის ქუჩის პირათმ,
 ქართული წარმოდგენები
 იმართებოა ხშირათა,
 მაგრამა ხალხი ქართველი
 შეიჭკრიტავსო ძვირათა,
 (ნეტავი რისთვის შესძულდა
 მას ფერე ვასაკვირათა!)
 დეფოციტებში მარჯვეა
 თავად-აზნაურთ ქირათა*).

წერა-კითხვის საზოგადოება

„უწვრთნელი ძალდი გერჩიოს,
 უწვრთნელი შეილის ყოღასო“,
 რისთვის არ ეტარონებით
 იმ საგურამოს სკოლასო?
 სარდაფში ჩაგიტანიათ
 ნიაგი არსით ქროლაესო,
 წინ, დეტრეფანში ლაფი დგას,
 სიცივით ხალხი თრთოლაესო,

*) ამბობენ მომავლისთვის
 ხარჯი რომ გადამართოლო,
 უნდა ვაყნობოთ თეატრი
 ჩვენ „ქართულ სასამართლოთს“.
 ეშმაკი.

ერთი ბუხარი ოდგია,
 ისიც საშინლათ ხროლაესო
 (არ დატოვებენ, იცადეთ
 კრებაზე ჩაუქოლაესო!)

ქართველი ქალები.

ღასამაითიდან ქვევნი
 ასეთი იყო თქულობა:
 „რომ ქართველ ქალთა სიტურფეს
 არ აქესო განსაზღვრულობა“.
 დღეს კი? რასა ვაგს მითხარით
 ეგ თქვენი მოხაზულობა,
 მრავალ გვარ საღებავითა
 სახეთა შექმაზულობა?
 ზედ თაბახისა წამორკმა
 ყვავილთა წამორგულობა?
 არ შეგვიწინოს, ვაქცასა
 ჰხამს დიდი გაბედულობა.

გაქცავენ.

არ ვიცი რა ვთქვა ისეთი,
 რაც შენ გულს მოეწონება,
 ერთობის ხანა უთუოდ,
 ხშირ-ხშირათ მოგვეცონება,
 როს განიწმინდა მიდამო,
 ჩაგრულს მიეცა ფონება,
 არვის გაჰქონდა სახლიდან
 მისი მცირედი ქონება,
 დღეს კი... ეგ შენი ცრემლები
 შავ ზღვასა შეეწონება...
 ძველი დაბრუნდა ადამი,
 ისევ ფული ღირს ცხონება.

ქართველი მემამულეება.

ოჰ ბურჯნო, ივერისანო,
 როგორც დღეს, ისე ძველდა,
 მარტო თქვენ ყავდით სამშობლოს,
 მოამაგეთ და მცველდა.
 წელზე გეკიათ ღვსკური-
 ხელთ გეპყრათ დღინით ხელდა,
 (როგორც მაშინ, დღესაც
 ზემოთ ბრძანდებით თხელდა)
 განგებას მოველენიხართ
 პირუტყვითა დამტახველიდა,
 (თუ მკორე ბაღახს მოსწიწნის
 თქვენ ფართე მინდორ ველდა).

ქართველი ს.მღვდლეობა.

მაცხოვრის მოადგილეა
 თქვენი ძვირფასი წოდება...
 (მიტომაც ხშირათ მოგეშმისთ
 ქვერივ ობოლ ოხერთ გოდება,

როდესაც დრამა ფულისა
ვიყვართ თათების მოღება)
ტანჯვით შედიან საოთხეს.
თქვენც არინ შეგეცოდება
ვაქიერებულთა ტირილით
გული არ დაგეყოლებათ.

ქართული ინტელიგენცია

ახირებული ხალხია
სულისა ჩემის ღებნამან!
იმათი უსაქმურობა
ვერცა გამოსთქვას ენამან,
ზოგი მოგეტაცოს ზეცისკენ
უაზრო აღმადუნამან,
ზოგნი ჩავგინთქას ქვესენელოდ
წარსულზე ოხერა ქშენამან...
ვერცარა შეჰქნას სავარგი,
ვერცარა დაამშვენა მან,
ან კა რა შეჰქნას ნაკოფი
სიჭარაფშუტის ღებნამან
და ისიც ეგზომ სიჭარბით
ნასროლმა, ამოდუნამან?

მოსწავლე ახალგაზრდობა

სასწავლოთ იყვენ მეგონა,
იქ, თურმე, ტიკებს ბერავენ,
დიოგანალის შარვლებსა
აფიკრულ შეიკერავენ,
ჯგუფ ჯგუფთ, ანუ ცალ ცალკე
აქა იქ ფანჯრებს ზეგრავენ,
სათობარიკო ნამაჯით
ბაღისა ქუჩებს სერავენ.
არწივიანსა ფოლაქებს
აგურით დაიფერავენ,
კუბლეტებს საშაიროსა
წიგნაკში ჩაიწერავენ,
და ჭიანურზე, ტკილით ხმით
საამოთ დაამღერავენ.

მასწავლებლები.

ღმერთმა ვიკუთხოთ მარჯვენა,
კარგს საქმეს ემსახურებით:
ათრევთ და ათრევთ ყმაწვილებს,
ზოგს თმებით, ზუგსაც ყურებით,
ზოგს შინ ისტუმრებთ ანატორს
ზურგითა შენახურებით..
ვინ თავს იწამლავს, ვინ იხრჩობს...
ესტკებებით იმათი ყურებით.

ქართველი „ფილოსოფოსი“.

ვერა იტვირთოს სიმძიმე
თქვენი თვით მთათა მწვერვალმან,
ვერა შეგმატოს სინათლე

მნათობმა ციდან მშურალმან,
ვერ ჩავითრიოს „რომანოვნი“
იფერიისა მხეველმან,
ვერ შეგაწინოს ვერც მუშტმან
გიორგის მონადირაოლმან
ყოველსა სძლიოს ზე-არსმა
„ფილოსოფიურ“ მწერალმან
მქუხარე არღუმენტებით
უზომოთ განაბერალმან.

ქართველ „პოეტებს“.

ბებულნო ვაზაფულისა,
პაერში მოფარფატენო,
ოცნების ფრთებზე მივალნო
თვით წყალიბიზღედაც მხატვრო!
ეგზომ უწყალოდ რათ მტანჯავ
თვითღვანეც ცრემლს რათ გიდნო
რა უსაშველოთ იზრავენ,
რა ბარტყნი დაგვარდენო!
რა იქნებოდა ხელობათ
სხვა საქმე ვაგებადენო?

ქართველი დრამატურგები.

ლიტერატურა ქართული
რა დღეს მოგსწრა ამასა;
სხვა და სხვა ჯგულის მწერალნი
კვახივითა პურიან დრამა!
ზოგ-ზოგნი წლობით ცოხნიან,
ზოგნი კი ერთსა წამასა!
ეგვირებიან ერთმანეთს:
მამა შეილს, შეილი მამასა,
მკითხველი მოსთქვამს—ვაი შარს,
რა დღეს მოგესწრა ამასა,
არავინ ეტრფის კვლავინდურ
ჯამით ლობიოს ქამასა,
ამ საქმის მოხელეებ ც
სწერენ და სწერენ დრამასა.

ქართული პრესა.

კაცმა შეხედოს რასა გავს
ეგ თქვენი შინაარსები?
ათასჯერ შენაკრეკავი,
წვერ-ულღავ შენაპარსები,
არც „აკომენია“, არც „დრამა“,
ალარც უბრალო „ფარსები“,
რათ არ იკითხავთ როდისმე:
რისთვის ხართ დანაარსები?
აზრსა და ენას უფრთხილდით
სიტყვას მიეცით ფისები,
თირემ იიღონ თავგებმა
თქვენი საღაროს კასები.

საქართველო
განკურთხევა

თრი ეშმაკი.

პირველი. ქრისტე აღსდგა!
მეორე. რა სთქვი შენა?

პირვ. ოი, ღმერთმა
შეგაჩვენა,
რამ წავართვა
ყურთა სმენა?
ქრისტე აღსდგა!

მეორე. რაო? რაო?

პირვ. შე ოაერო, ჩემო თაგო!
მთლად დაყრუვდი?
გამოშტერდი?
რა გიგივით მომაჩერდი?
ქრისტე აღსდგა!

მეორე კარგი ერთი!!!

ნუ მატყუებ, თუ გწამს ღმერთი?
აღმათ ვინმემ
მოგატყუა,
თუ შეგწამა მოკლე ქუთა!
ის რომ მართლა ამღვარცყო,
ვოსტორგოვი
აქ არ იყო?
ტყუილათ სჯამს
იმ „ბნელ ფულელს“
„კავშირისგან“ ბოძებულგებს?

პირვ. ის არ არის
ამ ქვეყნის პირს,
რევიზიას ახდენს ციმბირს.

მეორე. კარგი, მაგრამ
ზისნი ძენი,
ილიოლორ, გერმოგენი
განა ჯვარზე
არ აცვამდენ
და მით ნათელს შეისხამდენ?

პირვ. კი, მაგრამა
ლიდმარხვაში
უნდა ისხდენ ხომ საყდარში?

მეორე. აი კიდევ
ხათაბალა!
ვთქვით ბერებსაც არ ეცალა,
„ქეშმარიტთა
რუსთა საბჭოს“
რალა საქმე ჰქონდა ამ დროს?
განა ის ვერ
შეიპყრობდა
და სიცოცხლეს გაუქრობდა?

პირვ. შენგან მივირის
ეგ მსჯელობა
სააღდგომო მათ ხელობა,
რა სწევით,
რა აქეთ წესათ,
თითონ იცი უყუთესათ.

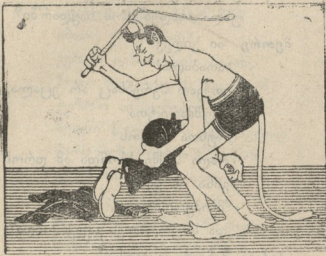
დავაფიქვლა,
რომ აღდგომას
„საპოვრომო“-მ მიმე შრომას
ეწვევიან
ჩუმათ, ბნელათ
ებრაელთა შესაქმელათ?

მეორე. ესთქვით ისინი
იქ იღვწოდენ
ჯამუშები რას შევბოდენ?
ხომ იმათი
არის ვალი
„შრამოლინიკებს“ მისცენ თვალი?
მოიმწყვდიონ
ბაღე ქსელში,
და მთავრობას მისცენ ხელში?

პირვ. მართალია
რაც თქვი, მარა
საქმის გაგეგება არა.
ჯამუშები ხომ ამ დღისთვის
მთვრალა ჰყრია ყველა მისთვის?

მეორე. პოლიციაც
ხომ კი იჭერს
მქადაგებლებს, სწორედ იმფერს?
და რომ მართლა
ამღვარცყო,
მსხვერპლი უნდა გამხდარიყო
პოლიციის

მზრუნველობის,
 მომხრე ერთობის და ძმობის.
 პარველი. ეპ, რა ვიცო,
 ყველა ასე
 შემხვდა გზაში მომასე.
 ზვარაკი

ს ი ტ ყ ვ ა

წყაითხული ვალ. გუნას (თათარ-ბეგი) შიერ 9 ახრადს ზეინაბის გასამართლებასზე.

მსაჯული. სიტყვა ეყუთენის ბრალდებულ ოთარ-ბეგს. გაქვთ თუ არა სათქმელი რამ სამსჯავროს წინაშე, თავილა ოთარ?

ოთარ-ბეგა (ვალ. გუნია). ბ. ბ...ბ. ატონო მსაჯულნიო და ნაფიციო ბრ...რ... . მოსამართლენიო! მე დანაშაუვ ე...ე...ვარ სამშობლოს წინაშე!.. ეს მოხხხ... და იმ საშ...შინელ დროს... რ...რ...ცა საქართველოში მძვინვარებდა ს...ს...სულ...სოციალ...სულიმიან... დემო...კრ...რატია! მართალია, მე გადავუდექ ხა...ხა . ლხს . მე მუსრს ვავლემდი მას სხვი . მე ვაწიო...ვაწი . ოკედი . მე ვსს... ცემდი ნიშადურს... მარხათა...ლია ჩე...ჩე...ჩემი სახელი უფრო სახზი...ხლარი იყო ვიდრე... ასისი მან... სულ.ე.ი მან ათისა ჯარი... მა... მინც... მაპატიეცე... იმ სა...შ...ინელ დროს მე თი...თით ჩაჩვენელი... შეიქნა ჩემი სახელი. მე პირ...ველი ვა...დაველ მოლა...ლა.ლატეთა...და ხე...ლიგან . თა რაზმში... მე... მე... მე .. დავიფიყე ყველაფერი... გარრო...და ღვინისა... სუ...ლე...იმან... სოც .. იალ... დემოკრატია .. მე მოსც . ე . ნებას... არ მაძლევა... ვა...მშვეო .. მეუკა ნიშ . ნად . ური .. მოლ . ჩემს . გუ...გულ ..ში მგზნე...ბარე... დრა-მა... დულ... და... მე მო...ნა .. აღ...ლ...ლახისა... მონა...პა...არისავი...

ბატრტ...ონო მოსსამართ...ლენო. მე ვულ-ლალატე... ჩემს სინ...დისს... მე ჩავდინე ათთა... სი... სი...ყლობე. დამ...სა...ჯეთ... ჯვარ...ს მაც... ვით, სო... სუ... სოციალ... სულიმიანი იყო... ში... ზზ... ზს... ჩემი... გვა...თახ... სი...რებისა... მე მო-

ვითხოვ დღდამ...საჯოთ, სამავალევიოდ დამსსაჯოთ, მე .. საზიზლარი... და მო...ლა...
 —

წაიცი მსაჯულთა სამსჯავრომ ბანი ოთარ-ბეგი დანაშაუვით იცნო, თეატრში, სასამართლოს წინაშე არა ფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადებისათვის და მიუსაჯა მას მომავალ სეზონში ქართული თეატრის სცენაზე თამაში.

დამხრე

მ ი ვ ა კ ვ ა

(იგაიციბუი*)

ერთ შიერე ფრთასანს, —
 ლობემებრალასა,
 (ანუ კინკრაქას, თუ კინკალას)
 ბულბულისათვის
 მოატრა ყური
 და მკის აღძროდა უზომო შური!..
 ხშირათ სჩვევია სუსტს დიდგულთაში!
 ჩვენს კინკრაქასაც გაბულბულემა დაუძლეველათ მოხელისა...
 (იმედით ჰქონდა, აღბათ, ძალისა!)
 —, ნაცის ფერი მიქეს,
 როგორც მასო,
 ვილა გააჩნეს
 ჩინის კლო-მხასო.
 ფიქრობდა გულში ის უბადრუკი
 ფიქრის უნარი შესწყვედა თუკი.
 დაიფრთხო ძილი... შეუღამისას
 შეჩვეულ ბინას
 მოშორდა მისს ..
 მსწრაფლ გაექანა ბაწაწკინტელა,
 (თურმე მას ცოდნაც
 ჰქონდა იმტელა)
 და ბუქეს ვარდისას ჩამოებარა!..
 (ბულბულისათვის
 სხვა ხომ არ ვარგა?)
 უყნოსა ყვავილს...
 მან გააბრუა! .

* სულითა და გულით ეჭდნენ ჩვენს დროების ზოგით „მარგალიტის“ მთესველ მგონებში.

(ან-კი ვინ მისცა კინკრავის ქულა,
რომ ეშს ვარდისას
არ დაემონოს,
ოდეს ბულბული თავი ეგონს?)
შეუღდა საქმეს
გულმოდგინებით,
რომ საოცნებო ჰანგით და ხმებით
კეკლუტთა სმენა
დაიმორჩილოს,
რომ თვით ბულბულიც
ვერ შეეცილოს...

მკერდზე მიეყრდნო კოკორს ვარდისას,
ჯერ შზეთ უნახავს,
ამშლედს დარდისას,
მინაბა თვალნი
და მიიბნინდა ..

(შეყვარებულსა არსებას ჰქმნიდა!)

ყელი ზეტისკენ წამოიღერა,
ჩიჩახეი მკირედ წამოიბებრა,
აღლო კრძალით
და ნახათ პირო,
რომ საოცნებო და გასაკვირო
მოჰყინოს არეს
სავალობელი!!!
დაათროს ტურფად შემკული ველი.
მაგრამ მიბნენდილს და თვალ მიზნაბულს,
გაბულბულეების ეშხით დადაგულს,

აღმოხდა მხოლოდ
ხმა შესაბრალო!
მაგრამ არ გატყდა
მაინც საწყალი

და საარაკო ტანჯვით, წამებით,
კილოსთან მუტი გათამაზებით,
ათასჯერ სცადა განმეორება,
მაგრამ წაუხდა ბერვა, ზმორება.
მუნ, ახლოს, თურმე ჰოტს ეღვა ბინა,
და ეს „ჰანგები“
რა მოისმინა,

მას შეეცოდა საბრალო სირო
„ხელოვნებისთვის“ თავ განაწირო
და დაეცავებით,
მორიდებულათ

უთხრა კინკრავის სიმართლე სრულად:
— შე საყოდავო და შავდლიანო,
ბულბულის ჰანგი, სასევიანო,
რომ შენს უბადრუკს ბავეს აღმოხდეს,
ხომ სასწაული რამ უნდა მოხდეს?
თორემ შენ სად გაქვს
ან ხმა, ან სმენა,
რომ საიმისო შეგეძლოს ლხენა?
არა ძვირფასო... ჯერ მავალითი,

რომ კინკრავისა თვალ-მარჯობით
შეეკნას სხვისი მიზანულობით,
არსად მომზადარა ხალხთა თქმულობით.

წაიღ, მოშორდი,
დაეხსენ ვარდსა,
ის ვერ განკურნავს შენს გულის დარდსა
უცხო ჰანგების დაეხსენ მღერას,
ბევრიც იწვალო
გახდები ვერას.
განა ვერ ხედავ, ოპ ღმერთო, ღმერთო
შენა და ბულბულს
რა გაქვთ საერთო?
— როგორ თუ რა გვაქვს?
მაშ ფერი? ფერი?
— სისულელოვა, სხვა არაფერი...

კინკრავა მიხვდა და დაიჯერა, —
რომ მას არ ძალუქს
ბულბულეობა მღერა...
ის გავცალო ვარდისა ბუჩქნარს...
(ან კი ვინ შესძლებს თავისა უქნარს)
ღმერთმა ქნას სხვებსაც
ეს გზა ენახოს,
იგავში მისი თავიც ენახოს
და „მარგალიტათ“ მას არ სხავადეს,
მიზანულობით რასაც ჩნახავდეს.

ეშმაკი.

მიუტროვანი დეკეშა.

კოპო „ზავაჯახის“.

მოლითი. (იმერეთი) თავადმა გიორგი ამილახვარმა მოლითის კანცელარიაზე შეგროვა ორი სოფლის, დეისის და ჩროილის შინაური საქონელი. ულათ კამეჩებს კიდის 30 მან. ცხვარს, ძროხებს ხარებს და ცხენებს ამ საღობაგობით უგზავნის მის თფილისელ ვეკილს ენ. ამირაჯინს, ამილახვარს ამილახვრობას!) უსრულებს ბოკაული კ. ნემსძემ. მთელ ორ სოფელში მოათქმა ტირილია—სამავეგოროთ გიორგ—კოლის რაზმში სიცილ-ქვევია.

1) ამილახვარი-მეჯინი: ეთ უბუცსია, რაიცა შესადგინო ხელობა კ. ნემსძისთვის.

გარადო.

მესტვირული

ხარებს წაფხენი ბაწარი,
დაქანცულს. მიმდგარს სულზედა,
მხარით მოგბანე კისერი,
ქონი წაუსვი წულულზედა,
— ოხ მეგობრებო, ვუთხარი,
დანაყრდით თქვენსა ლხენსა,
რომ ნაიდგომევეს უფრო მხნეთ
განვგარძობთ ოფლის დენასა.
გამოვტრიალდი წაღმისკენ,
გნახე რა სანახავია:
ბუნება ლხინობს, ქორწინობს,
გამოუცვლია ტყვიც,
სულუკველა მირთულ-მორთულა
თითქოს ბედს შორიგებიან,
ცხვრები, ძვლები და დათვები
ერთმანეთს შერიგებიან.
მზე მითამაშობს, მისკურავს,
მიაპობს ლაქვარდ კამარას;
„იხარეთ, ქრისტე აღსდგაო,“
ნიაფმა ამცნო, ქვეყანას.
ხალხიც ქუხს: „ქეშმარიტაო“
მთებიც აძლევენ ხმებსაო;
მეც ვადავწყვიტე ვესტუმრო
მეგობრებსაც და მტრებსაო.
ყველა თაღლითობს, სტივრო ჩვენც
ხომ არ ვართ სულიწმინდაო,
ყოფლისა უწინარესათ

მილოცვა ქურუმთ უნდოდა
თქვენ გიხაროდესთ აღდგომა
ძველი დრო მოგიბრუნდათო,
კუქისა მრწამსი ისეა,
როგორაც უწინ ვსურდათო
მარცხენით ჯვარი გიპყრით,
მარჯვენით მასრი დანაო,
აჭყავებთ ზვირაც ცხოვართა
თავით გინ კუდიდგანაო,
აღდგომა არის, იხარეთ
მემათულენო თქვენცაო,
ასწიეთ ღალა, დროი გაქეთ
მადლით დაგყურებთ ზეცაო!
თქვენც, ავაზანო, ჰკათ ბუქსა
თქვენგალ გვემული აღსდგაო
ქვართ, ყვრიმალსა მახვილი,
ძველებურ ხომ გაქეთ მადაო.
შენც გაიხარე, იუდაე,
ძლიერო ამა ქვეყნისა,
დღესასწაული თქვენი
მადლიერი ხართ ბედისა.
თქვენც იბირფერეთ, მაშკრალნო,
არ გაიტეხოთ გულიაო,
სიმართლის დემართი ჯერ ხომა
შავ ლოდს ქვეშ დამარხულია.
ჩვენც კი შეგსწყვიტოთ, ქამარჩაე,
სჯობს სწორე გზაზე დადგომა:
იმ დროს ვუცადოთ, როდესაც
დადგება ჩვენი აღდგომა.

შხანკოლა.

კ ო რ ი ბ უ.

(თარგმანი).

ჩემს სარედაქტორო ოთახში ფერ-მკრთალი ახალგაზრდა შემოვიდა. ის კარგებთანვე შეჩერდა და მთელი ტანით აცხაკცხულმა შემეხებულნი თვალები დამაქტერა.

- რედაქტორი თქვენა ბრძანდებით?
- დაახ, მე გახლავარ.
- არა, მართალი მითხარით, თუ ღმერთი გწამთ?

— პატრონებსა გვიცეკვიოთ! იმან უფრო დამამტერა დამფრთხალი და შემინებელი თვალბილი თვალბილი.

- რა გნებათ რედაქტორთან?
- არა, ხუმრობას ვატრევე, მართლა თქვენა ხართ რედაქტორი?

— გარწმუნებთ, რომ სრულს სიმართლეს მოგახსენებ. რა გნებათ ჩვენთან? იქნებ ხელნაწერი მოგვიტანეთ?

— არ ჩადგეთ ჩემს ცოდვაში, — წარმოსთქვა სტუმარსა, — თუ სადმე ვაპნბილეთ იცოდეთ, დავიღუბებ!

იმან ჩაიყო ჯიბეში ხელი, ამოიღო რაღაც ქაღალდის ნაგლეგი, დაადგო საწერ მაგიდაზე და აჩქარებით გაეშურა კარებისაკენ, აშკარა განზრახვით: როგორმე ხელიდან გამოსხვტოდა.

მე ხელი ვსტაცე, კარები გამოვუვტე და მრიხსნეთ შევიძახე:

— ვერ მოგართვით, ძვირფასო ჩემო! ეგრე ადვილათ ხელიდან ვერ გავიხსვტებთ, ვინ იცის აქ რა ქაღალდი მოგვიცდეთ!

ახალგაზრდა ყმაწვილს შიშით მუხლები მოეცეკვა, მოწვეტილივით დაემო საეარქმლზე და მღუსტარე ცრემლი გადმოსცა.

მე ვაგხსნი მაგიდაზე ნასროლი ქაღალდი და აი რა ახირებული ნაწარმოები აღმოჩნდა შიგ.

უწესოებანი აფრიკაში.

„ჩემი იმის შესახებ, რომ მდინარე კონგოს დასავლეთ ნაპირებზე ყველაფერი წესიერათ არ მიმდინარეობს, რომ ადგილობრივი თავადები შორატოთ ხმარობენ მინიქებულ უფლებებს და ათასგვარ ძალადობას ახდენენ ქვეშევრდომებზე, სრულიადაც არ არის საფუძველს მოკლებული. აი თუნდ, ამ რამდენიმე წნის წინათ, დილობოის ოლქში (სოფელ ხურმა-ხურმაში) მოხდა ამავე რომელიც ნათლათ აჩვენებს, თუ რა შორის არიან მხურვალე კონგოს მოქალაქენი ევროპიულ კანონიერებისა და წესრიგისაგან“.

„ხელაღი ბერი ბერის ტომისა, კორნეტი, სახელმწიფო მოღვაწეთა სხდომაზე იუკანდასაქცეა აკნობეს, რომ მისი დახლოვებული მეომარი მუხაკი, არ შეუშვებს კორრალში, სადაც დროს ატარებდენ კორბულს სხვა ქვეშევრდომნი. საქმის განუსჯელათ წამოიჭრა თავადი კორბუ, დაეცა კორრალს, განაძევა ყველა იქ მყოფნი და თვით კორრალის კარები დაწება ალლოის წებოიანი წვენიით. შემდეგ გამოიკცა, რომ დამნაშავე იყო კორბუს მხედარი მუხაკი, მაგრამ საქმე ამაში არ არის! საქმე იმაშია, რომ როდემდის უნდა იტანჯონ მხისაგან გარუჯულნი მოქალაქენი კონგოსს თავადი კორბუს ასეთი ადვირ ახსნილი და თავდაუქცერილი საქციელით?“

აი რას უნდა მიაქციოს ნორვეგიამ განსაკუთრებული ყურადღება!“

მე წავიკითხე ეს ნაწერი, მხრები ავიჩენე და მივმართე ჩემს, ცრემლით განზანდილ, სტუმარს:

- თქვენა გნებათ, რომ ეს დაგებულათ?
- დაახ... დარცხენით წარმოსთქვა მან.
- ასეთ უაზრობას ჩვენ ვერცხვდებთ ვერ დევთომობთ ავალს. ამა რომელი ჩენი მკითხველისათვის არის საყურადღებო, რას სჩადის იქ კონგოს ნაპირებზე ვიღაც თავადი კორბუ?

ის წამოდგა, სიფრთხილით ხელი მომიკიდა, თავისი სახე ჩემის მოუახლოვა და მკვეთრი ფურჩულით ჩამილაპარაკა:

— მაშ, რაკი ვერა, მე ვაგიმხელთ ყველაფერს! ეს წერილი შენებზე ოდესელ გენერალ ტოლმაჩევს და მის მიერ „კეთილშობილთა საკრებულოს“ დახურვას.

— ოჰ რა გაუგებრობა, რა უაზრობა! თუ კი ვგრევა, მაშ რაღა საჭირო იყო სადაც კონგოში ამის გადატანა რაღა; კორრალები და ალლოის წებოიანი წვენი? აფერი მისი პირდაპირ ადვის ამბავს, ტოლმაჩევის უწესო მოქმედებას! მერმე თქვენ აქ მოქორეთ ისეთი ამბები, რომელიც სრულიადაც არ შეესაბამება სინადავლეს. თქვენი აზრით ტოლმაჩევი იყო რაღაც „სახელმწიფო მოღვაწეთა სხდომაზე“, ნაძლილათ კის გამოცხადდა ნაშვალამების სამ საათზე კაფე-შანტანიდან, დახურა კეთილშობილთა საკრებულო და რამდენიმე წნით დატყვევა პოლიკონიკი, რომლის უფლებაც მის არა ჰქონდა. რა საჭირო იყო აქ „სახელმწიფო მოღვაწეთა საბჭო“?

- ჩემი აზრით ვერც უფრო უაზრობა...
- ესღა რა უცო მოკონება: დაწება კარები ალლოის წებოიანი წვენით? ვინა არ ითქმოდა საკრებულოს ბეჭედი დასვათ?
- კი, მაგრამ, რომ მიხედვარეკენ ეს ტოლმაჩევიზე არის დასერილით?

— გთხოვთ არ მიწყინოთ, მაგრამ აქ თქვენა გაქვთ ერთი ყოვლად უაზრო და გაუგებარი წინა-დადება: „ი, რას უნდა მიაქციოს ნორვეგიამ გან-საკუთრებული ყურადღებაო!“¹¹ სთქვით სინდისის წი-ნაშე: რა უფაშია აქ ნორვეგია?

ახალგაზრდა კაცმა ერთი ჩახველა:

— არაფერში, მაგრამ უამისოთ ხომ მიხედვ ბოდენ ეს ტოლმანევეხა ნათქვამიაო? ხომ დავიღუ-პებოდით? ახლა თუნდაც იგიქრონ, რას დავგაკლე-ბენ. ხე, ხე, ხეეე!

თვალეებზე ცრემლი მომადგა.

— ვი ჩვენს უბედურ დღეს, მწარეთ ჩავიქვი-თინე მე, გრძნობიერათ მოგვიცე ხელი ჩემს მოსაუბ-რეს და გულში ჩავიკარ.

დღახანს ესტიროლით ჩვენ ვგრ.

შეგვიოდენ ჩენი თანამშრომელნი, ვაიგეს აშპავი, გადაგვევიენ და აქვითინდენ:

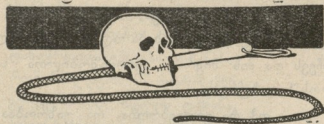
— საბრალო რედაქტორი, უბედური ავტორი, ტანჯულნი თანამშრომელნი.

მოვიდა მოიჯარადრე, ხაზინადარი, პატარა და მტარებელი ბიჭი და ყველანი მწარე ცრემლით და-იმდურენ.

ეგრე ესტიროლით კარგა ხანს ჩვენ ყველანი.

თქვენ, ეი, დეპუტატებო! როდის შეიბრალებთ ჩვენს ცრემლებს, როდის მოხედავთ იმით, რომელ-ნიც სტირიან...

აგე.

საიდგომო სანიჟარი, სანიხერკლებზე.

აქ შეტად ვახზირებულა ყომარბაზ-კარტ-ნარდოსნები, თურმე ერთ ჯგუფათ შემდგარან სულ მარტო კაკარდოსნები, ხალხის ჭირ-ვიარმის გზირები ცათამდის პატოსნები... ყველას თან ახლავს მარტოდენ თავ-თავის მანდილოსნები, თავ თავიანთი ქრემბისა ერთ-სულ და ერთ-ხორცოსნები, ამ მადურბობის კრებებზე მუღმივი დამსწრე ხმოსნები. დღე ღამეს მისდევს, ღამე დღეს, საათი საათს, წამი წამს... ესენი კარტის თამაშში

არ განარჩევნე დროს და ვაშს; გინდ კარზე ადგესთ ხელოვნო-ან საქმე რამე საჩქარო, თუნდ სტიქიური მოვლენით მთლიან იქცეოდეს სამყარო, მაშინაც ჰკითხვენ ერთმანეთს: ამაღმ ფრამზე სად ხარო? მაინც იკითხვენ ამ საგანს, პირში თუნდ ჯიბი ჩასთხარო. ერთი მეორის ორგული, პირში სუყულა ფლიდია, ქვეყნისა ავან-ჩავანი ყველას ფეხებზე ჰკიდია, მანდილოსნები ამბობენ: „რა გავაკეთო ქალმაო, თავისუფლბა გვიბოძა ზე გარდლა თვით უფალმაო, გადაშენოს სუყველა იმის მადლმა და ძალმაო, რა თავში ვიხლთ, რას დავდევთ თუნდა წაღკოს წყალმაო?“

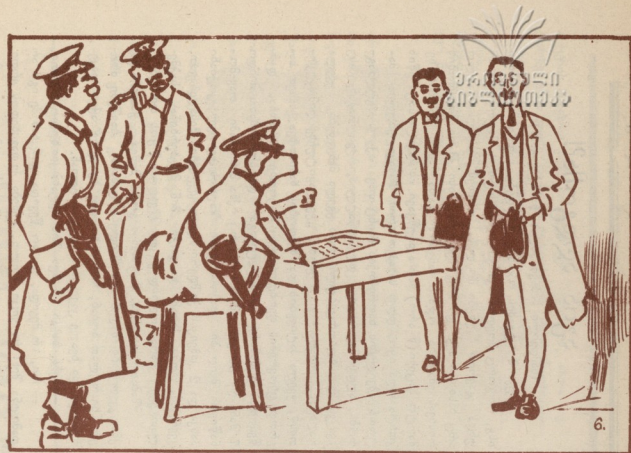
ეს არის მათი რწმუნება, ასეა მათი მსჯელობა, ცხადით ემჩნევათ სუყველის ზემორე ცარიელობა. საერთოდ ჰგმობენ სხვა საქმეს, სწამთ მხოლოდ კარტის ხელობა, იქ რომ ეწეოთ, ბატონო, მგონი არ იქნეს ურიგო, თქვენი ტლამუნა მათიხი ყველას რომ ჩამოურიგო, არ ვანიკთიხო მათ შორის კაცი, არც მანდილოსანი და ლირსეულათ უცხუნო მათიხი მწარ კულოსანი, ვაფანტო როგორც ცხვრის ფარა, იმიით განაწარები, რომ შიშით დაბნეულებმა ვეღარ მიავნან კარები, შემდეგ იქნება ჰყუაზე მოვიდენ ყაზილარები...

შეშთხვე ით დამსწრე

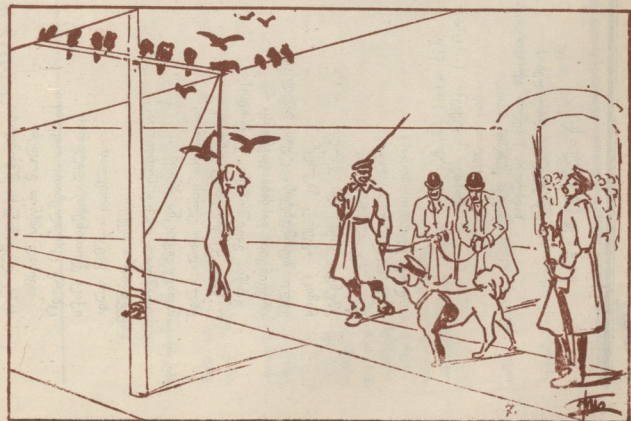
ძაღვმა შთასწრო ბოიოტე-მოქმედს ვიზიტანთვის ჩააღის ვახეშოდ დაიჭიხი.

ძაღვით შეყვარვა საშინაო მრეხლოთ ოქვის ნეხის!

რამდნავემ ჩვეყაქუჩისაგებმ ქიათი შეადროს, მეცხამ ძაღვმა მხ მიიყო!

ძაღვმა მიიყვანა ჯორიქია ბოიოტე-მოქმედს ადვილთ.

ვაქეთ შაველიას.

იქრებლებიან ღრუბლები,
ზავხულის წასვლას გლოვებენ...
იქებენ ვარდათ, ითათ,
მაგრამ ველრა პოვებენ.

შისივე სიტყვით („საქაღ-
ლის“ № 2, 1910 წ.)

ღრუბლებო ია მონახა,
იქვე იხილა მან ვარდი
და დაატარა ქვეყანის
ქმუნვა, ვება და დარდი
ნამიკ აპკურა, ჩაკონა
ველი ზურმუხტის, ტყის ბარდი,
გრვეინით გასაბა კეშანს:
გასწო, ვავგზორდი, ვაქარდი!

სხვა ყვაილებიც იბოჯა,
ეხლა იღარ ვლის ობლათა,
მითაც უკონა ბაგენი,
კრემლით აქია სობლათა,
გადაიარ ხევენი,
ახლა ვაეკრა სოფლათა...
იქაც კეთიონებს, დატირის
ცხარე კრემლებთან, ოფლათა...

თვისად იმწინა გოგდება
ძირს დედამიწის, მშობლისა
და იწურება კრემლებით...
ხმა ჩაწყვედია ბრძოლისა .
მხოლოთ პირველათ დავრგენვა
ყვირა ვეამცნო ომისა...
მარქვი, მგოსანო, მეორეთ
როდის იგრვეინვეებს, როდისა?

როდის ვაფანტავს ჯანლ ქარი.
მზის სხივი ჩავეკონება,
ბედნიერება. სილაღე
ქვეყანას აღმოვებ?...
შეიფრთხილავს კვლე გრძობა,
განიავარდებს გონება.
როდის იქნება ხმა მხსნელი
მაშვრალთ ყურს გაეგონება?..

ვ. ძალაქიაშვილი.

ავტო ადგომე

(ნაღვლილი ამავეი ახლა წარხვლიდნ)

ღუკა ბურტაძის ოჯახიც ენახაღმა სადღმენაწულეთ
ისე, როგორც მივლდნისკარებ. ლუკას ცოლს, მარტონს, აო
უნდა ჯავრით ბაღნები მოვლას, თორემ საიდლასწავლო
არც ხასიათი აქე და არც შევლდნ. მისი კმარი შოგარბის
რისხვას ემაღება, ოჯახი იბავარში გადაუნათეს, მიწ ბარხე
მარტო საცივი (წარბო) დარჩა დაწვავი. ის ადგოო სავა უწინ
კობტა ოდა იყო, დღეს სხავით არან მონაველებელი. მა-
ტრონე შევიღების ხაორისთვის მინიკ თავე იქესა—გულმაგ-
რობს. აღდგომაც ისეთი დღესასწავლოა, ძველთავან ისე
გვაქვს შესისხლიორცხებული, რომ ყველა მნევედვა, ყველა
რალაქას სასიხარულოს მოვლის, ყველას ტუბზე ღობე უკრ-
თის, ყველა პატივების და მწნდობის ხასიათხვა. ასეთ სე-
ნართო ცხოვრების დერხვლს არც მატრონე ჩამოჩა, დამ-
წვართა დამხმარე კომიტეტისგან დღმდენთნათას მიღოო
7 მან, და 50 კაპ. ამიო როგორც იქნა მისი სამი თავმო-
წაწერი შვილები დამოსა, სამი შაურის ყვითელ კოჭიანი
პასე და 2 კაპიციის კიწეფერი იყდა კვერცხის შესადგებათი.
კვერცხი, ღობე, ქათამი და გუკე შინ მოეხერხება, საქმე-
ლათ გმეც კმარა, ოღონდ კაცთა მშვილობა იყოს თორემ.

შმათო საღმბა. მატრონე გომე შეწვა, ქათამი გე-
ქნა, კვერცხები შუღმა და შვილები დაბანა, ბავშვები ძირი-
ელ ნიზარულათ არიან, ჩითის ხალაბეზე ჯგზე აქეთ დაკე-
რებული და ხვალე კვერცხის ჩაღებეს აღიან.

— ნენა, ბაბა არ მუა შინ ნიტაი? კიბხვლამს ერთი.
— იი, არ მველი, და არ წველი, ფრცხამ მე იგი არ
დამიქენა შინ! რა ვიცი შვილო, იქნება ქე დაგვებლს ერთი,
აღდგომა მოველოოოს... ნეტო არც ქე გაბადავეფა მო-
სვლას. ოხერია კაცის გული: ქეც მინდა მვეიდას, ქეც მეშო-
ნია. ამფერ ცხოვრებასაც რა უფრია.

— აღდგომას რა უჭირს ნენა რომ ნევიდეს ბაბაი შინ,
ვიწ დევიორავს: ახლა რომ ნაჩინოია, იგი დიდი ნაჩინოი, მე
საქდარში ვანხე, პიჯვარს იწენდა, ქრისტიანი ქრისტიანს
აღდგომას რავე დევიორავს, სუტვა უფროსმა ვაგმა, სოფლის
სკოლის მოწვეფი.

— თო შვილო, ახლანდელი ქრისტიანობა ებანს ქე-
ვაა მეტი აფეოი ვენერალს რა ვიგმეტყუნება, ქრისტეს მა-
გერს რომ არ სწამს ქრისტე. ჩვენი ხუცესი არ იყო, რომ
დაწავარი და დაჩარვული არ გავფრთხია და დარბა ფლში
ნაღიეგან სმიმინდ გამოვევიჩაო? სავა შვილო ქრისტი-
ანობა — ჩვენი ქრისტე ვერ შორსა.

II

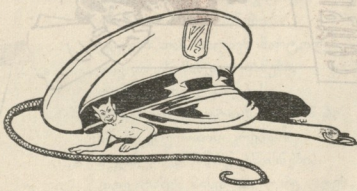
სოფლი მუღდრო ძილშია. „შუღამე რომ გადავიდო
ასტედა ხარის რაკა“. ხარის რეკაცოან ერთად ქობის კარებ-
თანაც შეიქნა ბრახენი.

— კარში არაჯინ ვაღდგოს ვამოსვლა და გაქცევა, თვა-
რა ღორივით ვაგავორებთ—ლამპას უჯიკლეთ და კარი გაა-
ღეთ. იყო ბრძანება.

გაფთრებული მართა წამოღდა, ხელეში კანკალი აუ-
ვარდა. მღვს ანთო კრუცის ლამბა. გადაიკეცა ტახზე და
კარები გა ლო... სახლში წესეუების დამქეცილი შემოიკეცე-
დნ...

— ბატონო, შენი ბირიმე კაპიტონ, თქვენ ხომ ჩვენი-
ანი ბრძანდებით, ბაღნებს ნუ შეიწინებთ.

— ჩუმათ შენ ქვეყნის ამომგდების ცოლო. ახლა ვარ
თქვენიანი, მაშინ რიგხა არ ვიყავი, რომ აფერათ მავდებ-
ლი, ხა ბნანდება შენი ქვეყნის გამკეთებელი ბატონავაქი?
ხა გყავს დამაღული ძალღმესავით დასარჩობი სუყელაო?

თქვენის მიხედვით კაცს კი დღე ვერ შეუტყვია, ახლა საყ-
ტარზე უნდა ვიყო, და მე კი ლტყისონა ცხვირ მუხუხოცელ
ყაზილარს დაესდევ. Объяснять все. დაიყვირა.

ერთკული მოსამსახურეები შეუდგნენ ქოხის აფორია-
ტებას. ორ ბავშს გაუღვიმა და ტირილი დიწყეს. საწინააღ-
მდეგო ვერადირი ნახეს და ვისაც ეძებდნ იმასაც სასლში
ვერ მოასწოეს. დაბრუნდნენ უკან.

III

გათონდა აღდგომა დილა. აველა ლხინობს, ყველა მზ-
არაუღებამია. ლუკას ოჯახიდან კი ბავშვების მწარე კეთი-
ლი განთავსება მატრონეც მათი საცოდავობით იწყეს და
თვალეები ტრიმლოთ იფხება. რა იყო, რა მოუვიდოდა ქე-
კიდევ დღეა-ბნელი იყო, რომ მიუღლი ოჯახი ფხვნი წამოი-
შალა. ბავშვები წითელ კვერტებს ელოდნენ აღარც წითელი
კვერტები, არც წითელი „პაპუტები“, აღარც შეწვარი გო-
ჭი და არც ქათამი ქოხში გულშემაზრავი ზღუქუნი შეი-
ქა...

ეს ტირილი-გოდება მეზობლებს არ დარჩა შეუნიშნა-
ვი. მივიდნენ და ამბავი იცოხეს.

— ქოხსტე აღსდგა მატრონეზე რა იყო, რა წაეკიდნენ

— რა კი წაგვიდგომდა, ყველას საჯგენი შევიქმე-
ნით, რაით ჩავაპურო ბაღნები, რაით გავახსნილებოთ, შე-
წვარი გოჭი და ყვარიდელი სიღარიბით მონაგარი წაუღიათ.

— ვის შე ქალო, მგელი ზომ არ მოგხტა.

— დიხა, ტინჯიანი მგელი იყო?
— უი საწყალი, ომისკი იქნებოდა, მაღრობა ღებვისს,
რომ ცოცხალი ხართ.
— რა უყო მე ძალის არჩიმა ახლა ბაღნებს, ავი
აღდგომა!?

IV

სათის ათი იქნებოდა, ციხის კარებს მიადგა უჩიად-
ნიკა, კაპიტანის ხელქვეითი და ციხის ზედამხედველ დარაჯს
ტუსალეისთვის თავის უფროსის საბოლოო კალათი გადსცა...
დღის სულის მოსახსენებლათ. კალათში იყო ორი შემწვარი
გოჭი, ქაშუხები, პასკები და კვერტები... წარმოიდგინეთ, მ-
ნართლ მარწმუნე კაპიტანის გაყვირება, როცა ქვეშევრ-
დომმა კალათი უკანვე მოიტანა სახვედ, ტუსალტმა არ მიი-
ღუსა:

— მე ვაყურებივ იგან სიერს, მამამაღლები, ციხე-
შიაც არ იზღოან თვანიან ბინძურ საქმეს... ბრძანა განრის-
ხებულმა კაპიტანმა.

— ნუ ჯავრობ გენაცავებ, თუ არ უნდათ, ბირი
მიგვეგონო, ვინცხას მოართაქვიე, იგინს დაურთიგე და დიდ
მ დლობასაც გეტყვიან.

— ასლენ, წაიღე ეს კალათი პოსტზე და აფხანიკებს
დაურთიგე, სადილოთ ღვინოსაც და ოტყსაც გაუგზავნი.

ავცოა.

წამიწადი 1910 წლისათვის მითრახი.

მიიღება ხალის მრწარი

თეთელ-კვირულ იუმტკისტულ ჟურნალზე

მათრახი

და ხალამური

სოციალ-კრიტიკული, იუმორისტული ჟურნალი

ეს ამ თვიდან გამოიწერს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემოიფხანს, აგვის-
ტოს ბირველ რიცხვებში ჟურნალთან ერთად

პრემიათ გააგზავნება

ახალი პრემული

ჟურნალი წლიურათ ღირს 5 მ. თვიურათ 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ.
ფულის გამოსაგზავნა ადრესი: Тифлиси, Типография Т-ва „Промта,
Василию Карамановичу Болквалзе.

მამარცხენე:—ეს ვინა სძვეს აქ? აბა, მგნისი... ეს მსხვერპლია ჩვენი კაპიტალისტური წეს-წყობილების, ქუჩაში უღმერთოდ გამოსროდილი... ხა... ხა! აცელოდ იმისა, რომ მუშა ვაცს რვა საათის სამუშაო დღე ჰქცენ, მისგან სწოვენ უკანა კანელ წვეთს სისხლისას და შემდეგ უშვებთ, უნუგე შოთ, შვიერ-მწყურვალს ქუჩაში ისერიან... ოოოპ, როდის, როდის მოწესრიგდება ყოველივე ეს!

სიხიზლის ხაზოგად წვერა:—საზიზღრობაა! ვალეშოლა, როგორც ღორი და ეხლა გლია ცივს კიბეზე უშვებოთ და უნუგე შოთ. როდის, ნეტა როდის მოვესწრობით იმ ბედნიერ დროს, როცა აღკავგოლი, ეს უდიდესი საწამლაი კაცობრიობისა, მოისპობა?!

ღვთის მადებელა:—ეს ვინა სძვეს იქ ცივს კიბეზედა? აბააა ეს არის მოყვასი ჩემი, რომელმაც ვერა ჰპოვა ღმერთი თვის და უბღურებაში მყოფი შოგი და ცივს ქვასთან პასუხისათვის არა ისვენებს ის, არამედ მწყვეთ და უხშოთ ფიქრობს, რათა შეიგნოს თავისი მგ“-ს ღვთაებრივი არსებობა. ოპო, პოო.

ინტელიგენტა:—ნუ თუ ეს ჰიკვალბეულია?! ოპ, რა საშინა შრებააა! ოპ, უღმობელი ჩვენი რეიმი!

ბიჭოკრატა:—აი დახედეთ! კიდევ ამბობენ, ჩვენი ხალხი ღარიბია... კარგი ღარიბია სწორეთ, როცა არაყისათვის ყოველთვის შხათა აქვს ფულე-ბი, ერთი შეხედეთ, როგორ ბურჯუასადით ვაჭიბოლა!

მღვთაფა:—არაფერია ბ-ნო, პალტო... დაედევი მუშაობის დროს... აბლა აცელოდ... ავიღებ...